

Vyjádření školitelky k doktorskému studiu Mgr. Jarmily Horákové

Mgr. Jarmila Horáková (roz. Novotná) studovala na FFUK v Praze v letech 1998-2006 dva filologické obory, a to rumunštinu (ukončena v r. 2004) a slavistiku se specializací na polonistiku (ukončena v r. 2006). Na rumunistice si záhy získala pověst nadané a pracovitě studentky se silnou motivací pro obor. Během studia složila s velmi dobrými výsledky atestace z předmětů vyučovaných v Ústavu románských studií a vedle toho efektivně využila několika studijních stáží v Rumunsku, Francii, Belgii, Polsku a Rakousku. Studium ukončila úspěšně obhájenou diplomovou prací „Rumunský literární exil v USA“, jejíž téma odpovídalo diplomantčině dlouhodobému zájmu. Z Rumunů žijících ve Spojených státech ji žánrovou pestrostí své tvorby zaujal nejvíce Petru Popescu, před odchodem do exilu výrazný představitel rumunské modernistické prózy 60.-70. let. Vzhledem k tomu, že Popescovo dílo nebylo tehdy ani v Rumunsku zpracováno na úrovni monografické studie, rozhodla se diplomantka, že by se mu v budoucnu chtěla hlouběji věnovat.

S tímto zaměřením byla Mgr. J. Horáková přijata v říjnu 2006 do prezenční formy doktorského studia. V následujících letech skládala většinou bez časových prodlev předepsané atestace a plnila i další úkoly stanovené studijním plánem. Každoročně publikovala odborné články, literární recenze a rozhovory v „Literárních novinách“, „Světlu literatury“, „Kulturním čtrnáctideníku A2“, v literární příloze časopisu „Babylon“, v internetových časopisech „clovek.ff.cuni.cz“ a „iLiteratura“ aj. Její spolupráce s posledně jmenovaným literárním portálem se rozšířila natolik, že od začátku roku 2011 dodnes vykonává funkci redaktorky rumunské sekce „iLiteratury“. Během doktorandského studia se J. Horáková aktivně účastnila i vědeckých aktivit pražské rumunistiky, mj. podílem na publikaci o arumunštině a samostatnými referáty na čtyřech mezinárodních kolokviích české a slovenské rumunistiky, pořádaných v letech 2005, 2006, 2008 a 2013; její příspěvky jsou publikovány ve sbornících z těchto kolokvií. Paralelně s odbornou činností doktorandky se rozvíjí i její překladatelská práce, v níž už zaznamenala první úspěchy. Její překlady z tvorby současných básníků a prozaiků (Svetlana Cârsteian, Adina Rosetti, Vlad Ioviță, Norman Manea a přirozeně i Petru Popescu) vyšly časopisecky, překlady básní Simony Popescu jsou zahrnuty do antologie současné rumunské poezie *Konec slavnosti* (P. Štengl, 2013). Vlastní doktorské studium Jarmily Horákové bylo uzavřeno státní zkouškou, již doktorandka úspěšně složila dne 26. 5. 2011. Od začátku akademického roku 2011-12 působí Mgr. Horáková na Katedře jihoslovanských a balkanistických studií FFUK jako asistentka s polovičním úvazkem, se specializací na dějiny rumunské literatury.

Disertace Jarmily Horákové nazvaná *Tvůrčí dráha Petra Popesca v kontextu rumunské poválečné literatury* je první česky psanou monografickou prací zabývající se vývojem prózy v Rumunsku v 60.-70. letech, kdy se nově nastupující generace spisovatelů definitivně rozchází s dosavadními proletkultistickými předpisy, výrazově navazuje na bohaté tradice meziválečné literatury a tematicky se zaměřuje na současnost včetně jejích problematických stránek. Pro objektivnější vystižení východisek „generace šedesátých let“ uvádí autorka širší politický a kulturní kontext Rumunska po roce 1944, bez něhož by specifický vývoj literatury pod neustálým ideologickým dohledem byl obtížně pochopitelný. Na tomto pozadí pak sleduje bio-bibliografickou dráhu Petra Popesca (nar. 1944 v Bukurešti), osobnosti do značné míry symptomatické pro jeho generaci: autor postupně zkouší různé žánry (básně, eseje, povídky), experimentuje s vypravěčskými postupy uplatňovanými v soudobé světové literatuře, na rozdíl od tradiční rumunské prózy se soustřeďuje se na městské prostředí, v literatuře i ve společnosti hledá způsoby, jak vyjádřit své nonkonformní postoje, a nakonec jako mnozí jiní vrstevníci pod tlakem okolností odchází do emigrace. Jednou ze základních otázek, jež si autorka práce klade, je definování místa úspěšného prozaika Petra Popesca v kontextu literatury konce 60. a počátku 70. let, tj. v čem je Popescu jejím typickým představitelem, a v čem se naopak vymyká dobovým danostem a případně v čem překračuje průměr. K tomu jí slouží detailní rozbor jeho tvorby, především klíčových románů *Prins*, *Dulce ca mierea e glonțul patriei* a *Sfârșitul bahic*, dodnes vydávaných v reedicích. V dalších kapitolách se analýza zaměřuje na exilovou („americkou“) část prozaikova díla, z níž si pro rumunské písemnictví uchovávají hodnotu především tituly inspirované reáliemi předrevolučního a porevolučního Rumunska – *Supleantul* a *Întoarcerea*. Při nuancovaném rozboru Popescova díla využívá autorka s úspěchem svých znalostí z rozsáhlé rumunské literárněhistorické a literárněkritické produkce i ze současné naratologie (F.K. Stanzel, L. Doležel, Tz. Todorov). Disertační práce je psaná kultivovanou češtinou, má důkladný poznámkový aparát a obsahuje všechny předepsané přílohy (anglické a rumunské resumé, seznam použité literatury, originální znění přeložených citátů). Výsledkem úsilí Jarmily Horákové je monografie, která by se mohla stát prvním svazkem v řadě českých prací věnovaných rumunské literatuře po druhé světové válce.

Předloženou disertační práci jednoznačně doporučuji k obhajobě.

V Praze dne 2. 5. 2014

PhDr. Libuše Valentová, CSc.